

MARIUS OPREA

MAFIA
ARABĂ
ÎN ROMÂNIA

DE LA CEAUȘESCU LA ILIESCU

Prefață de Zoe Petre

CORINT
ISTORIE
AUTORI ROMÂNI

Capitolul 1

Consiliul Național de Acțiune Împotriva Corupției și Crimei Organizate

În 8 ianuarie 1997, domnul Emil Constantinescu, președintele României, adresa un *Mesaj pentru țară*, în care arăta că, încă din primele zile ale mandatului său, a solicitat tuturor organelor abilitate informări complete cu privire la „dimensiunile și consecințele corupției și crimei organizate din România, dar și în legătură cu problemele care blochează dosarele penale în faza de urmărire sau de judecată, în legătură cu motivele pentru care infracțiuni notorii, uneori petrecute sub ochii noștri, nu-și găsesc ani în șir vinovații”. În continuare, șeful statului a afirmat că situația reală „este mai gravă decât am putea crede citind ziarele sau privind la televizor” și că, în contextul în care analiza faptelor demonstra la acea dată dimensiuni ale unor infracțiuni grave, de natură să pună în pericol siguranța națională, „trebuie să devină clar că nu ne putem ascunde nicio clipă în spatele lipsei legilor pentru a amâna războiul cu corupția sau crima organizată (...). Vrem să repunem legea în drepturile ei, fără a prejudicia drepturile niciunei persoane, fără a afecta imaginea unei instituții. Nu vom începe o vânătoare de vrăjitoare, ci un război de apărare. Inamicul este deja pe teritoriul nostru, ne sleiește resursele, nesocotește tradițiile și interesele legitime, ne spune la ureche că

orice încercare de împotrăvire e în zadar, că în România se fură și se va fura mereu”. Afirmările categorice privind situația catastrofală din țară în privința corupției și a crimei organizate erau încheiate în *Mesajul către țară* al președintelui din 8 ianuarie 1997 de un apel către factorii abilitați (Justiție, Procuratură, Poliție, Jandarmerie, Armată, servicii secrete și organe de control) la competență și responsabilitate în acțiunea de combatere a acestui flagel, acțiune necesară pentru a reda cetățenilor „încrederea în instituțiile statului” și, nu în ultimă instanță, pentru recuperarea imaginii și apărarea onoarei fiecăreia dintre aceste instituții.

Atât tonul Mesajului din 8 ianuarie, cât și apelul către organele abilitate în combaterea corupției și crimei organizate, nu au fost întâmplătoare. Ele exprimă înțelegerea necesității unui efort comun care, pentru a reuși în această luptă, trebuie să vină de la câți mai mulți oameni și instituții, pentru a avea șanse de reușită. „Am vorbit suficient despre lege sau despre Constituție, spunea președintele în încheierea mesajului său către țară, a venit momentul să le respectăm și, respectându-le pe ele, să ne respectăm și pe noi.”

Ședința extraordinară a Consiliului Suprem de Apărare a Țării din 7 ianuarie 1997 Constituirea CNAICCO

În data de 7 ianuarie 1997, cu numai o zi înainte de a se adresa cetățenilor României, președintele Constantinescu convocase în ședință extraordinară Consiliul Suprem de Apărare a Țării (CSAT). După analiza rapoartelor solicitate factorilor abilitați în cursul lunii decembrie a anului 1996, Emil Constantinescu, investit în calitate de președinte al CSAT, a reunit acest for într-o ședință extraordinară, cu scopul de a se găsi

soluții de eficientizare a luptei împotriva corupției și crimei organizate. De altfel, problema cunoașterii dimensiunilor reale, a implicațiilor și a posibilităților de contracarare a acestui flagel în România a fost ridicată de președintele Constantinescu încă din momentul întoarcerii de la reuniunea de la Dublin, din 13 decembrie 1996, unde șefii de stat și de guvern ai Uniunii Europene s-au întâlnit pentru a discuta, între altele, despre îmbunătățirea cadrului de conlucrare în combaterea criminalității transnaționale. La ședința extraordinară a CSAT din 7 ianuarie 1997 unii dintre membrii de la acea dată ai Consiliului (ministrul de interne Gavril Dejeu, directorul Serviciului Român de Informații Virgil Măgureanu, directorul Serviciului de Informații Externe Ioan Talpeș) și responsabili ai altor instituții, invitați de președintele României la întrunirea cu caracter extraordinar a CSAT (ministrul justiției Valeriu Stoica, președintele Curții de Conturi Ioan Bogdan, comisarul general al Gărzii Financiare Gheorghe Dănilă și prim-adjunctul procurorului general Vasile Teodorescu) au prezentat evaluări ale acțiunilor specifice de combatere a corupției și crimei organizate. În deschidere a luat cuvântul președintele Emil Constantinescu. Citez în continuare din protocolul acestei ședințe:

Domnul Emil Constantinescu a precizat că, începând din luna decembrie 1996, imediat după ce a depus jurământul și, mai ales, după constituirea noului Consiliu Suprem de Apărare a Țării, a solicitat tuturor organelor abilitate rapoarte privind corupția și crima organizată în România. Deoarece din datele prezentate a rezultat că acțiunile circumscrise acestui gen de infracțiuni au căpătat o amploare deosebită, unele dintre acestea prezentând reale stări de pericol la adresa siguranței naționale, a propus convocarea în ședință extraordinară a Consiliului Suprem de Apărare a Țării pentru a examina situația creată, în vederea adoptării unui set de măsuri care să

dinamizeze lupta împotriva acestui flagel cu care se confruntă în prezent societatea românească.

Președintele Constantinescu a propus ca în prima parte a ședinței să fie audiate rapoartele elaborate de Ministerul de Interne, Ministerul Justiției, SRI, SIE, Procuratura Generală, Curtea de Conturi și Garda Financiară, pe baza cărora să se adopte apoi un set de măsuri urgente în stoparea ascensiunii corupției și crimei organizate în România. La finalul prezentării acestor rapoarte, se contura imaginea unui sistem bolnav, amenințat de grave disfuncționalități. După cum au remarcat cei mai mulți dintre vorbitori, principala amenințare la adresa siguranței naționale, implicit a stabilității interne și credibilității externe a României imediat după preluarea mandatului, consta atât în grava agresiune a corupției asupra instituțiilor statului, cât și în dereglări serioase între acestea, în existența unor relații mai degrabă concurențiale decât de colaborare între instituții. Fapt cu atât mai grav cu cât fenomenul cuprinsese și segmentul instituțiilor menite să apere tocmai legalitatea în țară. Astfel, președintele Constantinescu a fost mai mult decât îndreptățit să își însușească gravitatea conținutului informărilor expuse de antevorbitori și să propună forme de comunicare și coordonare a tuturor instituțiilor care puteau contribui la ofensiva împotriva corupției și crimei organizate. În privința organizării instituționale au făcut unele precizări doi dintre membrii CSAT, ministrul de Externe Adrian Severin și ministrul Industriei și Comerțului Călin Popescu Tăriceanu. Ambii au solicitat ca noul organism care urma să fie înființat să respecte normele europene în vigoare. Adrian Severin a atenționat să nu se creze posibilitatea unor „extrapolări speculative”, în timp ce Călin Popescu Tăriceanu a insistat asupra necesității unei interpretări corecte a „problematicii și conotațiilor relative la promovarea

principiilor economiei de piață” în construirea strategiei viitorului organism. La finalul intervențiilor, a luat din nou cuvântul președintele României. Citez în continuare din Protocolul ședinței extraordinare a CSAT din 7 ianuarie 1997:

Apreciind ca suficient de elocvente aspectele prezentate, domnul Emil Constantinescu a remarcat că, dacă acestea ar fi fost analizate la nivelul Consiliului Suprem de Apărare a Țării încă din faza incipientă de manifestare și dacă s-ar fi dispus, în urmă cu cel puțin patru ani, măsuri corespunzătoare de prevenire și de combatere a crimei organizate, fenomenele de acest gen nu ar mai fi cunoscut amploarea și proporțiile actuale. În continuare, domnul Emil Constantinescu a menționat că inițiativele vechiului Consiliu Suprem de Apărare a Țării pe linia combaterii corupției și crimei organizate au fost ne semnificative și nu au condus la rezultate concrete. În consecință, și-a exprimat opinia că, pentru redarea încrederii populației în autoritatea statului, este necesară înființarea de urgență a unui Consiliu Național de Acțiune Împotriva Corupției și Crimei Organizate, care să coordoneze activitatea instituțiilor cu atribuții în domeniu, pornind de la constatarea că proliferarea acestui gen de infracțiuni este de natură să afecteze siguranța națională. Subliniind că demersurile Procuraturii Generale pe linia combaterii crimei organizate sunt irelevante, întrucât cele mai multe dosare de corupție sunt blocate la nivelul acestei instituții, a sesizat unele disfuncționalități în domeniu și în cadrul Ministerului de Interne și al Ministerului Justiției, pornind de la faptul că verificările inițiate în anumite cazuri grave au fost obstrucționate și chiar abandonate din motive de oportunism politic. În consecință, a considerat că se impune stabilirea unor măsuri imediate pentru finalizarea cercetărilor în cazurile importante de corupție care aduc prejudicii deosebite avuției naționale. În

această ordine de idei, a subliniat că este necesar să se acționeze exclusiv în spiritul legii, la nivelul tuturor structurilor administrative și economice, pentru înlăturarea din funcție și tragerea la răspundere a tuturor celor vinovați, indiferent de poziția socială sau apartenența politică a acestora. De asemenea, a recomandat să se acorde transparența necesară în derularea acțiunilor preconizate pe această linie și să se asigure respectarea întocmai a prevederilor constituționale și legale pe timpul cercetării persoanelor suspecte de săvârșirea infracțiunilor circumscrise crimei organizate. A menționat că, procedându-se astfel, s-ar oferi garanții de competență și seriozitate, inclusiv pe plan extern, în sensul că statul român poate face dovada că are capacitatea și forța de a controla și contracara corupția, crima organizată și alte situații de pericol potențial la adresa siguranței sale naționale. Pe de altă parte, a sesizat că se impune eficientizarea activității Curții Supreme de Justiție și completarea legislației în domeniu, inclusiv prin urgentarea adoptării legilor ce urmează a fi ratificate de Consiliul Europei.

În finalul cuvântului său, președintele României a revenit asupra ideii înființării CNAICCO. Arătând că fenomenul a căpătat amploare și aduce atingere siguranței naționale, domnia sa a subliniat că se impunea înființarea unui organism menit „să coordoneze punerea în operă a unei strategii corespunzătoare de combatere și contracarare a acestui flagel”. Propunerea a fost însușită de toți participanții la ședința extraordinară a CSAT din 7 ianuarie 1997.

Asupra constituirii și a componenței noului organism s-a căzut de acord în finalul aceleiași ședințe, la propunerea președintelui Emil Constantinescu. CNAICCO urma să acționeze pe lângă CSAT. În calitatea sa de președinte al CSAT, președintele României urma să coordoneze și noul organism. De asemenea,

domnia sa a propus elaborarea de către noul consiliu a unui program național, în cadrul căruia să se stabilească strategia de acțiune și măsurile concrete de creștere a eficienței instituțiilor cu atribuții în lupta anticorupție și angrenarea lor într-un efort comun de combatere a infracțiunilor de natură să prejudicieze grav atât patrimoniul țării, cât și funcționarea în spiritul legii a instituțiilor statului și implicit siguranța națională.

La finalul ședinței extraordinare a CSAT din 7 ianuarie 1997, „nefiind obiecții sau observații în legătură cu propunerile prezentate”, în unanimitate, membrii CSAT au votat Hotărârea de aprobare a înființării CNAICCO, „coordonat de președintele României și funcționând pe lângă CSAT, având ca principale atribuții dinamizarea luptei împotriva corupției și crimei organizate și coordonarea interdepartamentală a acesteia, în așa fel încât să se pună capăt blocajului și ineficienței actualului sistem”. Din CNAICCO făceau parte prim-ministrul României, ministrul de Interne, ministrul de Justiție, ministrul Apărării Naționale, procurorul general, președintele Curții de Conturi, directorul Serviciului Român de Informații, directorul Serviciului de Informații Externe, consilierul prezidențial pentru apărare și siguranță națională, comisarul general al Gărzii Financiare. S-a stabilit ca, în regim de urgență, să se treacă la elaborarea unui plan de combatere a crimei organizate și a corupției, a cărui îndeplinire să fie urmărită îndeaproape. Hotărârea a fost semnată de către Emil Constantinescu, în calitate sa de președinte al CSAT.

*

După înființarea și pe parcursul funcționării CNAICCO, s-au înregistrat mai multe obiecții care au pus la îndoială baza legală a acestui organism. Aceste critici au venit atât din partea spectrului politic, cât și din partea presei. Astfel, senatorul

PDSR Doru Ioan Tărăcilă, fost ministru de Interne (despre care vom vedea că a avut toate motivele să se arate împotriva funcționării unui asemenea organism), a declarat că „PDSR monitorizează ilegalitățile comise de președintele României”, printre care erau menționate „autoinstalarea în fruntea CNAICCO, organism care funcționează ilegal” și „subordonarea ilegală a instituțiilor statului cu atribuții în domeniul cercetării infracțiunilor de corupție și crimă organizată”. Senatorul PRM Corneliu Vadim Tudor a solicitat Parlamentului să ancheteze activitatea CNAICCO, „organism fără acoperire legală”, și s-a pronunțat pentru dizolvarea acestuia. Deputatul PD Corneliu Ruse a afirmat că „implicarea SRI în combaterea corupției este o chestiune la limita legii, fiindcă această atribuție a fost conferită de CSAT, deci nu de lege”. Doru Viorel Ursu (lider ApR) a declarat că activitatea CNAICCO reprezenta „o imixtiune în activitatea altor instituții” și „o gravă încălcare a principiului separației puterilor în stat”. În fine, lipsa unei baze constituționale a fost invocată și de juriștii Antonie Iorgovan și Viorica Costiniu. Critici asemănătoare s-au regăsit și în presă¹.

Ca răspuns la aceste atacuri care au pus la îndoială baza legală a constituirii CNAICCO, trebuie precizat că acesta a fost înființat în baza articolului nr. 7 din Legea nr. 51/1991 privind siguranța națională a României, care definește ca atribuții ale CSAT analizarea și evaluarea informațiilor privind starea siguranței naționale, stabilirea principalelor direcții de activitate și aprobarea măsurilor necesare și obligatorii pentru

¹ Vezi *Dimineața*, 10 mai 1997, sub semnătura lui Arnold Helman; *România liberă*, 13 septembrie 1997, articolul semnat de Florin Gabriel Mărculescu; *Cotidianul*, 8 decembrie 1998, articolul Ameliei Ionașcu; *Timpul*, 12 decembrie 1998; *Jurnalul Național*, 24 februarie 1999, articolul lui Irinel Rădulescu; Antena 1, emisiunea lui Marius Tucă din 9 martie 1999, respectiv emisiunea lui Ralu Filip din 14 aprilie 1999.

apărarea siguranței naționale. După cum s-a văzut, CSAT și-a exercitat aceste atribuții în ședința extraordinară din 7 ianuarie 1997, în care s-au analizat nivelul și consecințele corupției și crimei organizate asupra stabilității interne a României, concluzionându-se că acest flagel constituie o amenințare directă la adresa siguranței naționale, fapt însușit de toți participanții la ședință. În consecință, s-a decis înființarea CNAICCO, în baza articolului nr. 2 din Legea nr. 39/1990, care împuternicea CSAT să ia orice măsuri considerate necesare pentru apărarea siguranței naționale.

În privința criticii privind încălcarea de către CNAICCO a principiului separării puterilor în stat, trebuie precizat că este eludat textul hotărârii prin care acesta a luat ființă, în care, la articolul 2, se arată textual că acesta *va colabora* cu reprezentanții puterii legislative și ai puterii judecătorești în vederea realizării scopului său. De altfel, CNAICCO nu s-a suprapus și nu a substituit activitatea instituțiilor componente, având exclusiv rolul de a stabili o mai bună comunicare între acestea, în vederea dinamizării eforturilor în combaterea criminalității organizate și înlăturării disfuncționalităților sau comportamentelor concurențiale cu urmări negative între factorii angrenați în acest efort. Reamintesc în acest sens că, la ședința extraordinară a CSAT care a dus la constituirea CNAICCO, președintele României a solicitat înființarea unui organism care „să coordoneze punerea în operă a unei strategii corespunzătoare de combatere și contracarare a acestui flagel”, cu rol de coordonare privind exclusiv latura combaterii corupției și crimei organizate din activitatea instituțiilor care apără legalitatea și ordinea de stat în România. Fiecare dintre instituții a fost reprezentată în CNAICCO la cel mai înalt nivel, care s-a constituit astfel într-un cadru de dialog între toate componentele angrenate în lupta împotriva corupției și crimei organizate.

Cred că acele critici aduse CNAICCO în privința funcționării sale fără o bază legală și asupra caracterului său neconstituțional au fost fie dictate de interese politice sau de altă natură, care au avut interesul direct să împiedice activitatea consiliului, fie s-au datorat unei insuficiente documentări sau unei analize superficiale.

Programul național de combatere a corupției și crimei organizate

Scopul înființării CNAICCO este explicitat în chiar titlatura acestuia. S-a dorit ca acest organism să realizeze armonizarea activității instituțiilor cu atribuții în domeniu, să se înlăture grabnic consecințele nefaste ale dezvoltării fenomenului infracțional și să se redea încrederea cetățenilor în autoritățile publice constituționale. Atribuțiile sale, așa cum au reieșit în urma discuțiilor de la ședința extraordinară a CSAT din 7 ianuarie 1997, constau în principal în urmărirea unor căi de acțiune care să realizeze contracararea și limitarea infracțiunilor din domeniul criminalității organizate care, prin amploarea consecințelor, atentau la siguranța națională a României. Căile de acțiune ale CNAICCO s-au conturat pe trei direcții principale: dinamizarea luptei împotriva corupției și a crimei organizate; coordonarea interdepartamentală a măsurilor în domeniu; identificarea și înlăturarea blocajelor și a ineficienței sistemului de combatere a corupției și crimei organizate.

Încă de la constituire, s-a stabilit ca activitatea CNAICCO să se desfășoare prin analize periodice pe cazuri și cu situații concrete, în funcție de problematică, urmând ca membrii consiliului, prin instituțiile abilitate, să monitorizeze cazurile sau fenomenele aflate în lucru sau în atenție.

Pentru atingerea acestui scop, imediat după adoptarea hotărârii de înființare din 7 ianuarie 1997, membrii consiliului au trecut la acțiuni de organizare instituțională și la elaborarea unui proiect de program național în vederea combaterii crimei organizate și a corupției, acțiuni care s-au derulat în paralel pe parcursul întregii luni ianuarie a anului 1997.

*

Prima ședință a CNAICCO a avut loc la 29 ianuarie 1997, sub conducerea președintelui Emil Constantinescu. În deschidere, acesta a anunțat că scopul întâlnirii era de a analiza stadiul măsurilor întreprinse în vederea contracarării corupției și crimei organizate și de a elabora Programul Național de acțiune împotriva corupției și crimei organizate.

De la bun început, activitatea consiliului a vizat alcătuirea unui astfel de program în primul rând pentru anul 1997, care să conțină și elemente de perspectivă – dinamizarea luptei împotriva corupției și a crimei organizate, la acea dată amenințări serioase la adresa siguranței naționale. Proiectul programului, alcătuit pe baza adreselor trimise direct președintelui Constantinescu de către membrii desemnați ai consiliului, în intervalul 11–27 ianuarie, conținea măsuri privind îmbunătățirea cadrului legislativ în domeniu, măsuri privind îmbunătățirea activității în cadrul instituțiilor de stat abilitate prin lege cu atribuții în domeniul combaterii corupției și crimei organizate, atât în interiorul fiecărei instituții în parte, cât și comune, măsuri cu caracter general privind îmbunătățirea cadrului de acțiune, acțiuni concrete care urmau să fie desfășurate de organele abilitate și reprezentate în CNAICCO. Proiectul a fost pregătit în cursul lunii ianuarie.

Programul Național de combatere a corupției și crimei organizate a fost structurat pe patru secțiuni. Prima dintre

acestea conținea măsuri privind îmbunătățirea cadrului legislativ, constând în examinarea legislației în vigoare, îndeosebi a celei penale, de către Consiliul legislativ, „în vederea corelării dispozițiilor penale din diverse acte normative, abrogării actelor căzute în desuetudine și sistematizării legislației în materie”. Pachetul de legi prevăzute în Programul Național de combatere a corupției și crimei organizate din 1997 a fost elaborat și a fost adoptat de forul legislativ în marea lor majoritate în timpul administrației Constantinescu. Acestea stau la baza acțiunilor împotriva corupției și crimei organizate și în prezent.

A doua secțiune a Programului s-a referit la măsuri, specifice sau comune unor instituții, privind „îmbunătățirea activității în cadrul instituțiilor de stat abilitate prin lege cu atribuții în domeniul combaterii corupției și crimei organizate”. A treia secțiune conținea „măsuri cu caracter general privind îmbunătățirea cadrului de acțiune împotriva corupției și crimei organizate”, care constau în „crearea la Parchetul General a unei structuri speciale și specializate în activitatea anticorupție și desemnarea anumitor magistrați procurori și judecători specializați în această materie la nivelul Curților de Apel și Tribunalurilor, analizarea periodică a eficienței activităților specifice de cunoaștere a situației operative, a fenomenelor antisociale din economie și de combatere a criminalității economico-financiare”, precum și informarea CNAICCO în legătură cu stadiul în care se aflau proiectele de lege necesare în construirea unui cadru eficient de combatere a corupției și crimei organizate.

În fine, ultima secțiune a programului se referea la „acțiuni concrete ce se vor desfășura de către instituțiile de stat abilitate prin lege cu atribuții în domeniul combaterii corupției și crimei organizate”. Conturarea Programului Național de combatere a corupției și crimei organizate pe 1997 a finalizat procesul

de organizare a colaborării interdepartamentale în cadrul consiliului. Acest document a dinamizat acțiunile tuturor celor angrenați în lupta anticorupție și a demonstrat cetățenilor României că pentru instituțiile abilitate să lupte împotriva marilor infractori sosise vremea să treacă de la festivismul bilanțier la realitatea mult mai prozaică a muncii de zi cu zi.

Atât constituirea CNAICCO, cât și alcătuirea primului Program Național anticorupție, au fost primii pași în organizarea acțiunilor de combatere a acestor infracțiuni. După ce consiliul și-a început activitatea, conducerile instituțiilor abilitate au avut cadrul în care să conlucreze și au acționat unitar. Acest pas a fost necesar pentru a orienta efortul în direcții comune și pentru a întări colaborarea între ele. CNAICCO nu și-a propus să se substituie organelor statului sau să încalce principiul separării puterilor în stat, ci să creeze un for informal pentru a stabili legăturile rapide, necesare unei reacții prompte în fața unui flagel care putea fi fatal României, un stat slăbit după șapte ani de aplicare arbitrară a legii și de protejare a marilor corupți și a rețelelor mafiote. În niciun moment consiliul nu a avut rolul (nici nu ar fi putut) să „supervizeze” sau să supravegheze cazurile curente aflate pe rolul unor instanțe de cercetare sau de judecată, dar a urmărit coordonarea activității instituțiilor abilitate și a monitorizat unele cazuri cu relevanță deosebită.

Înființarea consiliului și alcătuirea Programului Național de acțiune împotriva corupției și crimei organizate au constituit cadrul de principiu al activităților instituțiilor cu atribuții în domeniu după 1997. Se construia astfel un indispensabil sistem de apărare, care să înlocuiască situația anterioară, caracterizată prin vulnerabilitate și lipsă de reacție a organelor statului în fața ofensivei infracționale. Această măsură a fost cu atât mai necesară, având în vedere gradul în care infracțiunile

prejudiciau România și cercurile de interese perverteau instituțiile statului, până într-atât încât puneau sub amenințare siguranța națională. Scutul ridicat în ianuarie 1997 de CNAICCO în fața corupției și crimei organizate a funcționat; cât privește succesele, ca și insuccesele sale, acestea au fost în egală măsură și ale instituțiilor chemate să mânuiască armele împotriva corupției și a crimei organizate.

Primele rezultate ale Hotărârii CSAT din 7 ianuarie 1997 de înființare a CNAICCO nu au întârziat să apară. Era firesc ca efortul de coordonare a tuturor instituțiilor angrenate în lupta împotriva acestui segment al infracționalității să-și arate rezultatele, vizibile chiar după prima ședință a Consiliului, din 29 ianuarie. Anul 1997 începea astfel sub bune auspicii, întâlnirile din cadrul CNAICCO având darul să pună de acord atât strategia, cât și problemele punctuale ridicate de lupta împotriva corupției și crimei organizate. În general, faptul era receptat în mod pozitiv de către opinia publică, existând însă și critici. Pentru a le lămurii pe acestea din urmă, președintele Constantinescu a adus unele precizări la o ședință ulterioară a consiliului, reluând ideea și în mai multe conferințe de presă:

Credem că nu am greșit când am asigurat acestui consiliu un rol de coordonare. Am respectat legea. Sunt unele lucruri pe care va trebui să le lămurim pe parcurs, dar în general oamenii au perceput bine. Nu este vorba de un consiliu sau comitet care ia hotărâri peste capul instituțiilor. Deci, fiecare dintre instituții răspunde ierarhic, pe verticală, de structurile din care face parte. Este vorba însă de un schimb de informații, de evidențierea aspectelor mai importante, în comun, printr-o acțiune în comun, pentru înlăturarea blocajelor. Cum se îndepărtează aceste blocaje, aceasta este sarcina fiecărei instituții reprezentate în consiliu în parte, fără niciun fel de imixtiune.

În scurtul interval de la constituirea CNAICCO și până la finele lunii martie, poliția definitivase cercetările într-un număr de 142 dosare complexe, cu prejudiciu total de peste 200 miliarde lei, fiind în continuare deschise un număr de 283 de dosare care impuneau astfel de cercetări, cu un prejudiciu estimat la aproape 700 miliarde lei. Conform statisticilor Ministerului de Interne valabile pentru primul semestru din 1997, s-au depistat 403 de infracțiuni de contrabandă, dintre care 177 numai în luna martie, imediat după adoptarea de către CNAICCO a Planului Național de acțiune împotriva corupției și crimei organizate. A fost arestat Miron Cozma, a început urmărirea penală pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice împotriva fostului director al Băncii Române de Comerț Exterior (Bancorex SA), Răzvan Liviu Temeșan¹ – persoane socotite până atunci intangibile. S-au întocmit rechizitorii pentru luare de mită lui Vladimir Dragoman, fost director general la Petrotel Ploiești; în primul semestru al anului 1997 se aflau în curs de urmărire penală Sever Mureșan, pentru pagubele produse Băncii Dacia Felix, și Alexandru Dinulescu, fost președinte la Bankcoop, cercetat în stare de arest pentru luare de mită. Tot pentru luare de mită era cercetat fostul prefect Alexandru Tobă. Procurorii cercetau dosarele Petrolexport și 248 dosare privind încuviințarea unor adopții.

Apatia care domnise în rândul celor investiți de societate să o apere de valul infracțional luase sfârșit. Startul bun luat la începutul anului 1997 a fost continuat prin deschiderea unor noi „fronturi” în lupta împotriva corupției și crimei organizate. Din 4 aprilie 1997, când a fost convocat după o perioadă

¹ Răzvan Liviu Temeșan (n. 1951), directorul băncii, a fost demis în 14 martie 1997, după ce a fost acuzat de fraudă și abuz în serviciu (n. red.).

de organizare internă, CNAICCO a decis ca activitatea „să se concentreze pe cazurile extrem de grave care au adus prejudicii mari economiei țării, cu repercusiuni chiar asupra siguranței naționale”. Din acest punct de vedere, întâlnirea din 4 aprilie a reprezentanților instituțiilor angrenate în ofensiva împotriva corupției și crimei organizate poate fi considerată drept un moment în care s-a realizat un efort comun în special în zone ale societății în care agresiunea infracțională provoca daune mai mari. Astfel, s-a deschis calea unor acțiuni coordonate punctual, pe domenii: s-au dat lovituri concertate contrabandei, au fost urmăriți cei ce au distrus flota României, infractorii din domeniul asigurării resurselor energetice ale țării, cei ce s-au îmbogățit prin inginerii financiar-bancare ilegale ș.a. Ședința din 4 aprilie 1997 a CNAICCO a fost prima care a inaugurat această nouă strategie. Ea s-a axat inclusiv pe găsirea modalităților de rezolvare a unui caz notoriu și complex de mare contrabandă, în care era implicat celebrul Zaher Iskandarani, supranumit de presă, datorită intangibilității sale de până atunci, „prințul Banatului”. Lupta împotriva mafiei arabe începuse.